

วารสารสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
Journal of Social Religion and Culture

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

Vol. 1 No. 1 January-June 2020

วัตถุประสงค์

1. เพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการด้านสังคมศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และสหวิทยาการทางการศึกษาของนักวิจัย นักวิชาการ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป
2. เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและวิชาการด้านสังคมศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และสหวิทยาการทางการศึกษา
3. เพื่อนำเสนอองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามนุษย์ตามวิถีของการศึกษาเชิงพุทธศาสนา และสหวิทยาการด้านสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

เจ้าของ วัดสุทธิจิตตาราม 25/25 หมู่ที่ 3 แขวงทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10170

โทร. 089 783 2122

พิมพ์ที่ จี คลาส (G CLASS) เลขที่ 26/19 ศาลายา พุทธมณฑล นครปฐม 73170

โทร 028892223 โทรสาร 028893204 อีเมล g_class@hotmail.com

ต้นฉบับที่ตีพิมพ์ในวารสารเล่มนี้ ได้รับการตรวจสอบมาตรฐานทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะสาขาวิชา การตีพิมพ์จะต้องได้รับอนุญาตจากกองบรรณาธิการเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น

ที่ปรึกษา

พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตตโม, ผศ.ดร.	พระมหาสุเทพ สุปัญญโท, ผศ.ดร.
รศ.ดร.สมชัย ศรีนอก	รศ.ดร. สมศักดิ์ บุญปู
ผศ.ดร.ทิพมาศ เสวตวรโชติ	ดร.บุญเรือน เทียรทอง
ดร.สุภาพร ศรีเรืองสกุล	ดร.สุธาสินี แสงมุกดา

บรรณาธิการ

พระมหาสามารถ ฐานิสโร

รองบรรณาธิการ

พระสุวรรณ สุขเมธบุณโย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาวณทิพรดา ไชยศิลป์

กองบรรณาธิการ

พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตตโม, ผศ.ดร.	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระครูปลัดกวีวัฒน์, ดร.	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาสมเจต สมจारी, ดร.	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.ชาตรี ชุ่มแสน	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์	ฝ่ายวิชาการ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ กองทัพเรือ
ดร.เกรียงไกร พินยารัก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร.ละอองดาว เตชะวิญญูธรรม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ดร.วรรณ พ่วงพร้อม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
พ.ต.ท. (ญ) ปิยะนุช ศรีสรานุกรม	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ฝ่ายประสานงานและจัดการ

พระปรัชญา จตธมโม	พระชัยสิทธิ์ อคฺคณโณ
------------------	----------------------

กองบรรณาธิการ ประจำปีที่ 1 ปีที่ 1

พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร.

พระมหาสุเทพ สุปณฺธิโต, ผศ.ดร.

พระสุขุม สุขวฑฺฒโก, ผศ.

พระครูปลัดกวีวัฒน์, ดร.

พระมหาสมเจต สมจारी, ดร.

รศ.ดร.สมชัย ศรีนอก

ผศ.ดร.นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ

ผศ.ดร.ทิพมาศ เสวตวรโชติ

นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์

ดร.สุธาสินี แสงมุกดา

ดร.วรรณภา พ่วงพร้อม

ดร.บัวบุษรา อัครศรุตติพงศ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ กองทัพเรือ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

นักวิชาการอิสระ ด้านพุทธศาสนาและปรัชญา

บทบรรณาธิการ

บทความวิชาการและบทความวิจัยในวารสารสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม-มิถุนายน 2563 โดยสังเขปในเบื้องต้น วารสารฉบับนี้มีเนื้อหาและประเด็นที่ค่อนข้างหลากหลาย แต่ก็อยู่ในกลุ่มเนื้อหาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความเหล่านี้มีความหลากหลาย ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะระดับของกลุ่มบทความที่มาจากกลุ่มบุคคลทั้งภายในและภายนอก อย่างไรก็ตาม บทความทุกบทความยังคงไว้ซึ่งคุณภาพที่ผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจประเมินคุณภาพ บทความทุกบทความกองบรรณาธิการให้ความสำคัญในแง่เป็นบทความที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับสาขาวิชาทางการศึกษาเป็นหลักตามวัตถุประสงค์ของวารสาร ตลอดระยะเวลาที่วารสารดำเนินการนี้มีบทความที่หลากหลายส่งเข้ามาเพื่อขอตีพิมพ์ กองบรรณาธิการได้คัดเลือกคุณภาพเป็นการเบื้องต้นก่อนแล้วจึงทำการตอบรับเพื่อส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาถ้อยแถลงตามระบบต่อไป จากบทความที่ส่งมามากมายพบว่า การพิจารณาคัดเลือกเป็นไปอย่างเข้มข้น ทั้งนี้ บทความที่ได้รับ การคัดเลือกจึงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพวารสารของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย Thai Journal citation index Centre (TCI)

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความวิจัยบทความวิชาการ ที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยและประเทศชาติต่อไป โดยบทความวิจัย และบทความวิชาการ ประจำฉบับนี้มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

บทความวิชาการเรื่อง “แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสื่อสารในการปฏิบัติงาน เลขาธิการผู้บริหาร สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล” โดย ณัฏฐา ปรัชญานนท์ และพัชรา ฉัตรทอง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป กองบริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยมหิดล ผลงานบทความวิชาการเรื่องนี้มุ่งนำเสนอว่า “แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสื่อสารด้วยการสร้างมาตรฐานทักษะ ความรู้ที่จำเป็นด้านการสื่อสาร (Communication) ต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานเลขาธิการ (ผู้บริหารระดับสูง) โดยการนำทฤษฎีการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) มาใช้ในการรวบรวมองค์ความรู้ที่จำเป็นมาสร้างเป็นกระบวนการของการถ่ายโอนความรู้ที่เหมาะสมและเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมทักษะ ความรู้ แนวทางการทำงานที่สอดคล้องกับทฤษฎีด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ในองค์กร (Communication in Organization) มาสร้างเป็นมาตรฐานของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดสมรรถนะตามบทบาทหน้าที่ที่จำเป็น สร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมความรู้ เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน เสริมศักยภาพทักษะและองค์ความรู้ด้านการสื่อสาร เชื่อมโยงสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเป็นทีม รวมถึงการทบทวนองค์ความรู้อย่างสม่ำเสมอ สำหรับหน่วยเลขาธิการผู้บริหาร เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งหวังประสิทธิภาพ และสนับสนุนการทำงานของผู้บริหาร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างยั่งยืน”

บทความวิชาการเรื่อง “การสอนสังคมศึกษาแบบบูรณาการ” โดย ณัฏฐพรดา ไชยศิลป์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ผลงานบทความวิชาการเรื่องนี้มุ่งนำเสนอว่า “การสอนสังคมศึกษาเป็นวิชาที่มีการบูรณาการเนื้อหาวิชาเข้ากับสังคมในปัจจุบัน เนื่องจากมีเนื้อหาที่ครอบคลุมศาสตร์ในหลายสาขาวิชา เช่น เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเป็นต้น การสอนแบบบูรณาการ (Integrated Instruction) คือการสอนโดยใช้เรื่องใดเรื่องหนึ่งที่นักศึกษาใช้

ความรู้หรือประสบการณ์จากที่เคยเรียนมาเกินไปใช้ในการลงมือปฏิบัติหรือการแก้ไขปัญหาการจัดการ การคำนวณ การคาดคะเนเหตุการณ์ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนใน ศตวรรษที่ 21 กระบวนการจัดการเรียนการสอนในการสอนสังคมศึกษาแบบบูรณาการนั้นจะต้องมีการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นการสอนที่เป็นบูรณาการ (Integrative Teaching Styles) ซึ่งต้องมีวิธีการที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้เทคนิคการเรียนการสอนที่ ผสมผสานกันฝึกให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบด้วยวิธีสืบสอบ (Inquiry) หรือใช้วิธีการแก้ปัญหา (Problem Solving) เน้นการทำงานร่วมกันมีงานกลุ่มหรืองานเดี่ยวผสมผสานกันไป เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน ประสบการณ์จริง ประสบการณ์การเรียนรู้ควรอยู่ในขอบเขตสมรรถภาพในการเรียนของผู้เรียน จึงต้อง พิจารณาขอบเขตการเรียนรู้ลำดับของเนื้อหาของลักษณะวิชารวมทั้งลักษณะของผู้เรียนด้วยและให้ผู้เรียน ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง ในการสอนสังคมศึกษาแบบบูรณาการสหวิทยาการ (Multidisciplinary Instruction) กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการนำศาสตร์สาขาต่าง ๆ มากกว่าหนึ่งเรื่อง มาผสมผสานให้กลมกลืนกันภายใต้หัวข้อเรื่องเดียวกันหรือเรื่องราวเดียวกันโดยเน้นความรู้ในลักษณะองค์ รวมมากกว่าความรู้ที่แยกเป็นส่วน ๆ ทั้งยังสามารถบูรณาการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ การใช้สื่อหรือนวัตกรรมการเรียนการสอนได้อย่างไร้ขีดจำกัดซึ่งจะทำให้ครูผู้สอนสังคมศึกษา มีความ กระตือรือร้นสนใจและพัฒนาตนเองในด้านการสอนอยู่เสมอ การสอนสังคมศึกษาเป็นศาสตร์แห่งการ บูรณาการอย่างแท้จริง”

บทความวิชาการเรื่อง “แนวทางการสอนสังคมศึกษาสำหรับครูในไทยแลนด์ 4.0” โดย พระสุวรรณ สุเมธูปโย (ข้าโพธิ์ทัย) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ผลงาน บทความวิชาการเรื่องนี้มุ่งนำเสนอว่า “แนวทางการเรียนการสอนสังคมศึกษาสำหรับครู 4.0 จำเป็นต้อง มีการเรียนรู้และส่งเสริมผู้เรียนให้มีความสามารถในด้านสังคม, ด้านความรู้, ด้านทักษะ, ด้านกระบวนการ, ด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมในสมัยปัจจุบัน โดยมีแนวทางการเรียนการสอนที่หลากหลายมาใช้ในการ เรียนการสอนสังคมศึกษา ซึ่งธรรมชาติของเนื้อหาสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษานั้นมีความ หลากหลาย ครอบคลุมถึงแขนงวิชาต่าง ๆ ในสาขาเช่น ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม, หน้าที่พลเมือง, เศรษฐศาสตร์, ภูมิศาสตร์, ประวัติศาสตร์ ซึ่งเนื้อหาที่มีจำนวนมากของสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาทำให้ ครูส่วนใหญ่ เน้นการบรรยาย ไม่มีกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน และไม่ชำนาญในเนื้อหาการสอนมา จัดการเรียนรู้ทำให้ไม่ตรงกับเป้าหมายของครูสังคมศึกษาส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาไม่ บรรลุจุดมุ่งหมายที่แท้จริง การจัดการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ 21 นั้นต้องเปลี่ยนแปลงจากการ เรียนรู้แบบเดิมไปสู่กระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทักษะและ ทักษะคิด ทักษะการคิด, ทักษะการแก้ปัญหา, ทักษะการร่วมงานในองค์กร, ทักษะคิดเชิงบวก, นวัตกรรม, ความคิดสร้างสรรค์, ทักษะการสร้างแรงจูงใจ, และมีความตระหนักในสภาพแวดล้อมภาพของขนาด ห้องเรียนจะขยายกลายเป็นชุมชนขนาดใหญ่ขึ้น การเรียนรู้จากตำราจะเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ความรู้ จะไม่หมายถึงการจดจำข้อเท็จจริงหรือตัวเลขแต่จะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการวิจัยและการปฏิบัติโดยการ เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เก่าที่มีอยู่ ทักษะและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องจะมีความจำเป็นเพื่อจะ ประเมินผลต่อการนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับพิชญา ตีมี และเอื้อมพร หลินเจริญ, 2560 (บทคัดย่อ) การพัฒนาแนวทางการประเมินทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของผู้เรียน ตามแนวคิดการ ประเมินผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยภาสกีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills, 2009) จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ การสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการ แก้ปัญหาการสื่อสารและการร่วมมือ ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนสังคมศึกษา

เพื่อพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในด้านความรู้ (Knowledge) เพื่อความเข้าใจการเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง การนำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการทฤษฎีตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ ในด้านการสอนสังคมศึกษา”

บทความวิชาการเรื่อง “ครูกับการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในศตวรรษที่ 21” โดย ธัญญารัตน์ ชื่นแสงจันทร์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ผลงานบทความวิชาการเรื่องนี้มุ่งนำเสนอว่า “ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่นานาประเทศเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและมีการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ประชากรในศตวรรษใหม่จึงต้องเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของครูในปัจจุบันจึงควรปรับเปลี่ยนจากเดิมที่ครูเป็นศูนย์กลาง กำหนดให้เรียนรู้สิ่งต่างๆ มาสู่การเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่ขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนเอง เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความชอบ ความถนัดและความสามารถแตกต่างกันโดยครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางเพื่อฝึกนิสัยให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ปรับเปลี่ยนความคิดได้ง่าย มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสอนวิธีเรียนมากกว่าสอนเนื้อหา เนื่องจากเนื้อหาในยุคสมัยนี้จะมากเกินไปที่จะเรียนรู้ได้อย่างพอเพียง ทั้งข้อมูลและเนื้อหาที่เปลี่ยนแปลงเร็วทำให้การจดจำเนื้อหาความรู้เป็นสิ่งที่ใช้ไม่ได้และมีประโยชน์น้อย ดังนั้นครูจึงทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพของเขาโดยสอดคล้องกับความจำเป็นเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต”

บทความวิชาการเรื่อง “แนวคิดทางการเมืองในมุมมองของพุทธปรัชญาเถรวาท” โดย นาวาเอกนพดล บงกชกาญจน์ ฝ่ายวิชาการ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ ผลงานบทความวิชาการเรื่องนี้มุ่งนำเสนอว่า “แนวคิดทางการเมืองปัจจุบันรูปแบบการปกครองประชาธิปไตย เป็นการปกครองให้อำนาจแก่หมู่ชนที่ได้รับประโยชน์สูงสุดต่อภาครัฐผู้มีสิทธิที่ได้จากภาครัฐ จะยึดถือหลักสิทธิเสรีภาพเป็นสำคัญ ขจัดการแบ่งแยกทางชนชั้น เพื่อให้เกิดความทัดเทียมกันในสังคมมุ่งเน้นเรื่องการปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนด้วยการใช้หลักความเสมอภาคของบุคคลให้อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน มุ่งเน้นการยึดถือเจตนารมณ์ของปวงชนและการยึดถือหลักการปกครองโดยเสียงข้างมาก ส่วนแนวคิดทางการเมืองรูปแบบการปกครองเผด็จการเป็นการปกครองที่รัฐบาลมีอำนาจสั่งการทั้งหมดในการควบคุม ดูแลทรัพยากรของประเทศและเป็นผู้กำหนดการผลิตของสังคม มากกว่าจะให้เป็นหน้าที่ของกลไกตลาด ตลอดจนเป็นผู้กำหนดค่านิยมของสังคม อุดมการณ์ที่ประชาชนยึดถือกฎหมายต่างๆ ออกโดยผู้นำรัฐบาลและมีอำนาจในการตัดสินใจถูกจำกัดอยู่ในบุคคลเพียงไม่กี่คนเป็นการมอบอำนาจในการปกครองสูงสุดทั้งหมดให้แก่ผู้ปกครอง สำหรับแนวคิดทางการเมืองในพุทธปรัชญาเถรวาทนั้น จะเน้นที่ผู้นำหรือผู้ปกครองที่มีหน้าที่บริหารบ้านเมืองและปกครองประชาชนจะต้องที่มีคุณธรรม ด้วยการยึดหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้นำมาปรับประยุกต์ใช้กับการปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองจะต้องมีหลักคุณธรรมสูงกว่าประชาชนธรรมดาและใช้กฎหมายเท่าที่จำเป็น โดยเน้นหลักธรรมที่เป็นแนวทางของความถูกต้องเป็นใหญ่ในการปกครอง และแนวคิด รูปแบบ หลักการ และเป้าหมายของการเมืองปัจจุบันในมุมมองของพุทธปรัชญาเถรวาทนั้นบางส่วนมีความขัดแย้งกัน แต่ไม่มากจนไม่สามารถไปด้วยกันได้ เพียงแต่แนวคิดทางการเมืองปัจจุบันนั้นจะมุ่งเน้นใช้เพื่อแสวงหาอำนาจและผลประโยชน์ในโลกนี้เท่านั้น ในขณะที่แนวคิดทางการเมืองในพุทธปรัชญาเถรวาทนั้นใช้เพื่อประโยชน์สุขในโลกนี้และโลกหน้าพร้อมกับประโยชน์สูงสุดที่ไม่ต้องอยู่ทั้งโลกนี้และโลกหน้ามีความหมายกว้างกว่าและจะยึดหลักธรรมที่นำมาประยุกต์ใช้กับแนวคิดการเมืองเป็นสำคัญ”

บทความวิจารณ์หนังสือ เรื่อง “พุทธศาสนากับความตาย” เขียนโดย อภิญวัฒน์ โพธิ์सान
วิจารณ์โดย ศรุตานนท์ ชอบประดิษฐ์ นักวิชาการอิสระ ด้านศาสนาและปรัชญา ผลงานบทความวิจารณ์
หนังสือเรื่องนี้มุ่งนำเสนอว่า “สืบเนื่องด้วยผู้วิจารณ์เห็นคุณค่าบทสวดพระอภิธรรมในงานศพที่กล่าวว่า
“ไปไม่กลับ หลับไม่ตื่น พื้นไม่มี หนีไม่พ้น”ของการตายในพุทธศาสนา เพราะถือว่าเป็น สัจธรรมหรือ
ความเป็นจริงสูงสุดของมนุษย์ทุกคนต้องเจออย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งในทางหลักคำสอนของพุทธศาสนา
นั้น การตายมีความสัมพันธ์จากเหตุปัจจัยหลายอย่าง ทั้งนี้ความเชื่อในเรื่องการตายก็มีหลากหลาย
มุมมองขึ้นอยู่กับความเชื่อส่วนบุคคลและเพื่อคลายข้อสงสัยที่ว่า “ตายแล้วไปไหน” ดังนั้นผู้วิจารณ์จึงนำ
หนังสือพุทธศาสนากับความตายมาทำการศึกษาริบทต่างๆของการตายรวมถึงวิจารณ์หนังสือเล่มนี้ด้วย
มุมมองในทัศนะคติของนักปราชญ์ทางพุทธศาสนาที่มีความเห็นแตกต่างกันออกไป และสุดท้ายพุทธ
ศาสนาได้สอนอะไรในเรื่องการตายต่อไป”

พระมหาสามารถ จานิสฺสโร

บรรณาธิการ

สารบัญ

เรื่อง		หน้า
1	แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสื่อสารในการปฏิบัติงานเลขานุการ ผู้บริหาร สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล Guidelines for improving the efficiency of communication in Executive Secretary Office of the President Mahidol University. ณัฏฐา ปรัชญานนท์ และพัทยา นัตรทอง	1
2	การสอนสังคมศึกษาแบบบูรณาการ The Integration for Teaching Social Studies. ณทิพรดา ไชยศิลป์	14
3	แนวทางการสอนสังคมศึกษาสำหรับครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 Guidelines of Social Studies Teaching for Teachers in Thailand 4.0. พระสุวรรณ สุเมธปัญโญ (จำโพธิ์ทัย)	21
4	ครูกับการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 Teacher and Thai Language Learning Management in the 21 st Century. ธัญญารัตน์ ชื่นแสงจันทร์	31
5	แนวคิดทางการเมืองในมุมมองของพุทธปรัชญาเถรวาท Political Concept in the Viewpoint of Theravada Buddhist Philosophy. นาวาเอกนพดล บงกชกาญจน์	45
6	บทความวิจารณ์หนังสือ เรื่อง “พุทธศาสนากับความตาย” เขียนโดย อภิญญาวัฒน์ โพธิ์सान ศรุตานนท์ ชอบประดิษฐ์	59
	จริยธรรมการตีพิมพ์บทความ	66
	หลักเกณฑ์สำหรับการนิพนธ์	67